

باسمه تعالی

شرح دعای روز سیام ماه رمضان از آیت الله مجتهدی

♦ متن و ترجمه دعای روز سیام ماه مبارک رمضان:

اللَّهُمَّ اجْعَلْ صِيَامِي فِيهِ بِالشُّكْرِ وَالْقَبُولِ عَلَى مَا تَرْضَاهُ وَيَرْضَاهُ الرَّسُولُ مُحْكَمَةً فُرُوعُهُ بِالْأَصُولِ بِحَقِّ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ؛^۱

خداوندا در این روز روزه مرا با جزای خیر و مقبول حضرتت آن گونه قرار ده که موردپسند خود و رسالت واقع گردد آن روزه‌ای که فروغش با اصول استوار باشد. به حق سید ما محمد و آل اطهارش و ستایش خدای را که پروردگار عالمیان است.

«اللَّهُمَّ اجْعَلْ صِيَامِي فِيهِ بِالشُّكْرِ وَالْقَبُولِ؛

خدایا در برابر این روزه‌ای که می‌گیریم جزای خیر و مقبول قرار بده؛

این خیلی خوب است؛ یعنی روزه‌مان این شاء الله روزه بوده است. گناه نکردیم و اعمال مستحب دعا در نیمه شب و.. را انجام دادیم و نورانی

«عَلَى مَا تَرْضَاهُ وَيَرْضَاهُ الرَّسُولُ؛

آن طوری که موردپسند خودت و پیامبرت باشد

یعنی از آن پاداش‌هایی به ما بده که قابل اعتنا و مهم باشد.

«مُحْكَمَةً فُرُوعُهُ بِالْأَصُولِ؛

و فروع آن را به واسطه آن اصول محکم گردان

مسائل دین بنا به تقسیمی دو دسته هستند:

^۱ اقبال الأعمال، جلد ۱، صفحه ۲۶۶.

اللَّهُمَّ اجْعَلْ صِيَامِي فِيهِ بِالشُّكْرِ وَالْقَبُولِ عَلَى مَا تَرْضَاهُ وَيَرْضَاهُ الرَّسُولُ مُحْكَمَةً فُرُوعُهُ بِالْأَصُولِ بِحَقِّ [سَيِّدِنَا] مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ الطَّاهِرِينَ الْأَخْيَارَ الْأَكْبَرَارَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ.

«الف – اصول دین:

اصول دین پنج بخش است که از این پنج مورد، توحید و نبوت و معاد جزو اصول دین هستند و عدل و امامت از اصول مذهب اند.

«ب – فروع دین:

فروع دین عبارت اند از نماز، روزه، حج، زکوة، خمس، جهاد، امر به معروف و نهی از منکر، تولی و تبری که جمعا ده مورد است.

و این که در این دعا می گوئیم: اصول آن فرع، محکم باشد به معنی آن است که هنگامی که من به فروعی مثل نماز و روزه مشغول هستم در همان حال در اصول دینم هم اهل یقین باشم و باور داشته باشم که خدا دارم.

یکی از علما می گفتند: به حضرت عباس قسم که ما خدا داریم؛ اگر این عبادت که از فروع می باشد به اصول وصل بود، ثمر می دهد.

مثال:

میوه اگر بر شاخه ای نشسته است که به ریشه راه دارد و به آن ارتباط پیدا کرده؛ این میوه باقی می ماند و شیرین می گردد، اما اگر شاخه شکست و به ریشه و اصول آن درخت مرتبط نبود، آن میوه بعد از مدتی خشک می شود و از بین می رود؛ حال اگر نماز و روزه ما هم بر اساس باور و یقین باشد و بدانیم که خدایی هست؛ این عمل برای ما خواهد ماند، اما اگر عبادت ما از روی شک باشد و پشتوانه آن نیز یقین برخاسته از اصول دین نباشد، آن عمل از بین خواهد رفت.

«اهل بازار درس بخوانند:

در سابق اهل بازار مقید بودند از عالمی درس بگیرند و بعد در دکان را باز می کردند؛ کتاب شرح باب حادی عشر در اصول و کتابی هم مربوط به مسائل احکام درس می گرفتند و با علم به حلال و حرام، کاسبی می کردند.

«تأکید امیر المؤمنین به علم آموزی اهل بازار:

بازاری باید مسائل دینش را یاد بگیرد و آشنا به حلال و حرام کاسبی باشد، لذا مولی علی (علیه السلام) می فرمودند: «الْفَقْهَ ثُمَّ الْمَتَجَرَ»^۲ اول مسائل شرعی خود را بیاموزید و بعد تجارت کنید. اگر مسائل شرعی را ندانید و تجارت کنید وارد ربا و گناه وارد می شوید.

لذا از خدا می خواهیم که روزه ای بگیریم که این فرع دینی به اصول متصل باشد. مثل شاخه درختی که میوه دارد اگر متصل به اصول باشد به ریشه درخت، این میوه اثر دارد و الا میوه خشک می شود.

^۲ الکافی، جلد ۵، صفحه ۱۵۰.

عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عِيسَى عَنْ أَبِي الْجَارُودِ عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ قَالَ سَمِعْتُ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ عَلَى الْمُنْتَبِرِ: يَا مَعْشَرَ التَّجَارِ الْفَقْهَ ثُمَّ الْمَتَجَرَ الْفَقْهَ ثُمَّ الْمَتَجَرَ وَاللَّهِ لِلرَّبَا فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ أَخْفَى مِنْ دَبِيبِ النَّمْلِ عَلَى الصَّافِ شَوْبُوا أَيْمَانَكُمْ بِالصِّدْقِ التَّاجِرِ فَاجِرٌ وَالْفَاجِرُ فِي النَّارِ إِلَّا مَنْ أَخَذَ الْحَقَّ وَاعْطَى الْحَقَّ.

﴿ بِحَقِّ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾

خدایا به حق سید ما حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم و خاندان پاک و طاهرش، و همه حمدها و ستایشها برای توست.

این دعاها را در حق ما مستجاب کن!